

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou ve věci

žalobkyně: **X**, narozené dne -
státní příslušnost: Bolívarovská republika Venezuela
bytem v ČR -
zastoupené Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2020 čj. OAM-20/ZA-ZA11-P06-2019

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 13. 7. 2020. čj. OAM-20/ZA-ZA11-P06-2019, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou ke zdejšímu soudu domáhala zrušení shora specifikovaného rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

„žalovaný“), kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně ve své žalobě předně poukazuje na seznam ustanovení § 3, § 50 odst. 2 až 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a ustanovení § 14 a 14a zákona o azylu, a dále čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (*pozn. soudu – sdělení* č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“), o kterých se domnívá, že byly v jejím případě porušeny. V bodě III. žaloby na třech stranách shrnuje skutkový stav.
3. Žalobkyně namítla, že v jejím případě byly dány důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. zákona o azylu. Vycestování žalobkyně do země jejího původu by totiž dle jejího názoru bylo v rozporu s čl. 3 Úmluvy, a tedy s mezinárodním závazkem ČR, neboť by mohlo představovat nelidské nebo ponižující zacházení, a to s ohledem na její zdravotní stav a stav zdravotnictví v zemi jejího původu. Odkázala přitom na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) k této otázce. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného nevyplývá, že by zohlednil předložené lékařské zprávy, přestože to žalovaný tvrdí. Pokud žalovaný uváděl, že předložené lékařské zprávy neříkají nic nového oproti roku 2007, je to v rozporu s jejich obsahem.
4. Žalobkyně dále namítla, že v jejím případě byly dány důvody pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, neboť v jejím případě existují důvody zvláštního zřetele hodné, za které považuje svůj zdravotní stav a nemožnost obdržet potřebnou lékařskou péči v zemi původu. K tomu obecně odkázala na judikaturní závěry Nejvyššího správního soudu (NSS) ohledně smyslu této formy mezinárodní ochrany. V případě vycestování žalobkyně do její vlasti by došlo k zásadnímu zhoršení jejího zdravotního stavu a přerušením léčby by současně byl ohrožen její život.
5. Konečně, žalobkyně namítla, že žalovaný nesprávně vyhodnotil její žádost jako účelovou. Žalobkyně nepopírá, že ji k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany vedla též snaha legalizovat si pobyt na území ČR, to však existenci důvodů podle § 14 a 14a zákona o azylu nevylučuje, stejně tak sama skutečnost, že o mezinárodní ochranu nepožádala bezprostředně po vstupu na území ČR. K tomu odkázala na závěry rozsudku NSS, sp. zn. 8 Azs 27/2019, a dále na rozsudky téhož soudu, sp. zn. 2 Azs 423/2004, 2 Azs 137/2005 a 3 Azs 119/2004.
6. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

7. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žalobních námitek a odkázal na obsah správního spisu, zejména na výpověď žalobkyně a na použité informace o zemi původu.
8. K námitce neudělení humanitárního azylu žalovaný odkázal na judikaturu NSS sp. zn. 5 Azs 47/2003 a 3 Azs 12/2003, a dále na judikaturu týkající se diskreční pravomoci správního orgánu. Žalovaný se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a vycházel též z judikatury ESLP (*D. proti Spojenému království*). Neomezil se toliko na zohlednění obecné situace ve vlasti žalobkyně, ale vycházel i z konkrétních okolností případu žalobkyně.

9. K námitce neudělení doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že žalobkyně v průběhu řízení o žádosti neuvedla žádnou ze skutečností, kterou by bylo možné podřadit pod pojem vážné újmy. Proto logicky dospěl k závěru, že žalobkyni v zemi jejího původu žádná újma nehrozila. Své rozhodnutí považuje žalovaný i v této části náležitě a podrobně odůvodněno.
10. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
11. Žalobkyně reagovala na vyjádření žalovaného replikou ze dne 8. 9. 2020. Uvedla, že sice souhlasí se závěrem žalovaného, že adekvátnější zdravotní péče, která je jí poskytována v ČR, není sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, existují však případy, kdy cizinci reálně hrozí v případě návratu do země původu zhoršení zdravotního stavu, a právě v těchto případech ESLP shledal možnost pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud žalovaný ve vyjádření uváděl, že žalobkyně neuvedla žádný důvod, který by bylo možno podřadit pod § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, žalobkyně uvedla, že je to v přímém rozporu s jejími trvzeními, neboť uváděla porušení jejího práva podle čl. 3 Úmluvy. Státy mají podle názoru žalobkyně dle judikatury ELSP zkoumat, zda by cizinci v důsledku vycestování mohlo reálně hrozit závažné zhoršení zdravotního stavu. Žalobkyně s odkazem na rozsudek ESLP ve věci *Paposhvilli proti Belgii*, ze dne 13. 12. 2016, stížnost č. 41738/10 uvedla, že ESLP konstatoval, že překážkou není méně kvalitní, či nedostatečná zdravotní péče v zemi původu, ale stát má dbát na to, aby vykonaným aktem vyhoštění nedošlo k nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Dopad vycestování přitom musí být posouzen porovnáním zdravotního stavu cizince před vycestováním a tčp. jak by se vyvíjel po transferu do přijímacího státu. Stát přitom musí zohlednit i to, zda bude mít cizinec v přijímacím státě reálný přístup k vhodné zdravotní péči a zdravotnickým zařízením, jakož i náklady spojené s léčbou, sociální a rodinné vazby, vzdálenost, kterou musí překonat, aby přístup k péči získal.
12. Žalobkyně uváděla své zdravotní problémy a stav zdravotnictví v její zemi původu. Neutešený stav zdravotnictví ve vlasti žalobkyně přitom vyplývá i ze zpráv o zemi původu. Dle jejího názoru je proto zcela zřejmé, že by v případě návratu neměla reálný přístup k potřebné zdravotní péči a její zdravotní stav by se zásadním způsobem zhoršil.
13. Žalobkyně poukázala i na to, že ani závěry žalovaného ohledně neudělení humanitárního azylu nevycházejí ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Od roku 2017 totiž žalobkyni již nebyla ve vlasti poskytována žádná zdravotní péče. Léky, které žalobkyně užívá a potřebuje, nejsou dostupné v její vlasti, a jsou na předpis, proto ani není možné tyto léky žalobkyni dlouhodobě zasílat.
14. Žalobkyně proto setrvala na své žalobě.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice). Soud přitom rozhodl bez nutnosti nařizovat ústní jednání, neboť k takovému postupu byly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
16. Po zhodnocení žalobních námitek v konfrontaci s obsahem správního spisu dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

17. Předně je nutno upozornit, že přestože žalobkyně v úvodu své žaloby uvedla, že rozhodnutí napadá v plném rozsahu, z obsahu žaloby je zřejmé, že brojí pouze proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany podle § 14 a § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, posouzení zbylých forem mezinárodní ochrany žalovaným podle uvedeného zákona v žalobě žalobkyně nenapadla. Soud proto přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v tomto rozsahu.
18. Soud proto při posuzování věci vycházel z následující právní úpravy.
19. Podle § 14 zákona o azylu *[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
20. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
21. Podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
22. Podle čl. 3 Úmluvy *[n]ikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.*
23. Obsah správního spisu lze stručně shrnout takto:
24. Žalobkyně dne 7. 1. 2019 podala žádost o mezinárodní ochranu v Příjímacím středisku Zastávka. Z poskytnutí údajů k žádosti ze dne 10. 1. 2019 vyplynulo, že důvodem její žádosti byl její zdravotní stav. V roce 2008 byla ve vlasti operována s nádorem X, ale nádor neodstranili. Následkem zákroku X. V témže roce odjela do U., kde podstoupila léčbu ozařováním, protože se necítila dobře. Žádnou léčbu nepodstupuje, pouze bere prášky na bolest x – T., a chodí na pravidelné lékařské kontroly nádoru. V její vlasti panuje velmi špatná situace, nefunguje zdravotnictví, nejsou léky a lékařské přístroje nefungují.
25. Při pohovoru ke své žádosti dne 10. 1. 2019, žalobkyně za účasti tlumočnice do jazyka španělského nad rámec poskytnutých údajů uvedla, že posledních 30 let žila v C., do roku 2009 žila s dcerou, pak sama, protože dcera odcestovala na studia do V., a poté do ČR. Ve vlasti již nikoho nemá, sourozenci (x) žijí v K., C. a v U. Ve vlasti se živila X, asi 4 roky už ale nepracuje ze zdravotních důvodů. Vlast opustila asi před rokem a půl, kdy ji nebyli schopni poskytnout lékařskou péči a léky. Do ČR přijela proto, že tady má dceru. Její sourozenci nemají dostatek financí, aby se o ní mohli postarat. Po svém příjezdu do ČR žila s dcerou v P., pomáhala jí v domácnosti. Svůj pobyt si chtěla zařídit jiným způsobem, ale špatně jim poradili. Nechtěla zde být nelegálně, proto požádala o mezinárodní ochranu.
26. Ke svým zdravotním problémům uvedla, že se poprvé objevily v roce 2007, kdy začala cítit bolest v pravé ruce. Vyšetřením bylo zjištěno, že má nádor X. V březnu 2007 byla s tím na operaci, ale po X zjistili, že to nedokážou vyoperovat, jen odebrali vzorek, aby zjistili, zda je nádor zhoubný, a zjistili, že není. Došlo ale ke X. Léčbu v U. jí pomohl zařídit lékař ve vlasti, financovali ji známí a částečně stát, trvala 8 dní, díky tomu dosud žije. Na konci roku 2008 se z U. vrátila po ozařování a podstupovala rehabilitaci (každý den, od roku 2010

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

postupně méně často, od roku 2016 již přestal fungovat systém zdravotního pojištění, proto rehabilitovat přestala), pravidelně (2x za rok) musela také na magnetickou rezonanci až do roku 2016 z důvodu sledování změn nádoru. Od roku 2017 v nemocnici již nebyly kontrastní roztoky pro toto vyšetření a nefungovaly ani přístroje. Naposledy absolvovala rezonanci v srpnu 2017. Rehabilitace spočívala v X. Žalobkyně předložila lékařské zpráva ze dne 20. 1. 2009 a 26. 1. 2009, a lékařské zprávy o jejím léčení v U. z dubna a listopadu 2008. Zdravotní péče ve vlasti jí byla hrazena ze zdravotního pojištění. Poté, co systém zdravotního pojištění v roce 2016 přestal fungovat, řešila svou situaci za pomoci dcery, která jí posílala léky na bolest x – T., a peníze na magnetickou rezonanci. Jinou léčbu ve vlasti nepodstoupila, od srpna 2017 již léčbu neabsolvovala, pouze brala léky na bolesti, užívá ho 2x denně. V ČR absolvovala pouze vyšetření ve V. n. v P. a v přijímacím středisku. K tomu předložila lékařské zprávy ze dne 20. 6. 2018 a 8. 1. 2019. Ve vlasti jiné potíže, a to ani se státními institucemi, neměla. Obává se v případě návratu toho, že zemře, protože neobdrží příslušnou zdravotní péči. Žádné další informace ani doklady uvádět a doklady nechtěla.

27. Dne 29. 10. 2019 žalobkyně zaslala žalovanému další lékařské zprávy, a to z e. ze dne 24. 7. 2019 a 16. 8. 2019, dále z X kliniky 1. LFUK a ÚVN ze dne 11. 3., 1. 4., 13. 5. a 21. 5. 2019, propouštěcí zprávu z hospitalizace žalobkyně ve F. ve dnech 8. – 11. 6. 2019, a zprávu z ambulantního vyšetření ve F. ze dne 5. 8. 2019.
28. Žalovaný také shromáždil tyto informace o zemi původu žalobkyně: (i) informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“) ze dne 8. 8. 2019 Venezuela – Bezpečnostní a politická situace v zemi, (ii) informaci OAMP ze dne 20. 8. 2019 – Lidská práva v Bolívarovské republice Venezuela, kdy jde o překlad zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z 5. 7. 2019, a (iii) informaci OAMP ze dne 3. 12. 2019 – Zpráva o zemi 8 – Venezuela, kdy jde o překlad zprávy rakouského Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF) ze září 2019.
29. Dne 28. 5. 2020 vyzval žalovaný žalobkyni k seznámení se podklady pro rozhodnutí, se kterými se žalobkyně prostřednictvím svého zmocněnce seznámila, přičemž požádala o lhůtu k písemnému vyjádření. Své písemné vyjádření zaslala žalobkyně dne 7. 7. 2020, jehož přílohou byla řada lékařských zpráv, a to jak již správnímu orgánu doložených, tak aktuálnějších. Odkázala též na zprávu UNHCR z března 2018. Poté dne 13. 7. 2020 žalovaný vydal napadené rozhodnutí.
30. V daném případě je tedy potřeba posoudit, zda v případě žalobkyně existují důvody zvláštního zřetele hodné k přiznání humanitárního azylu ze zdravotních důvodů, a dále, zda jí hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, kdy její vycestování by bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
31. Soud předně konstatuje, že na udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení a soud jeho rozhodnutí může přezkoumat pouze v omezeném rozsahu. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003-48).

32. Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55). Na udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu tak nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení a soud jeho rozhodnutí může přezkoumat pouze v omezeném rozsahu. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (viz rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003-48).
33. Žalovaný se k důvodům neudělení humanitárního azylu žalobkyni vyjádřil na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí. Neshledal žádné důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení této formy azylu. Aniž by žalovaný chtěl jakkoliv zlehčovat žalobkyní tvrzené zdravotní problémy, uvedl, že od roku 2007, kdy jí byl objeven nezhoubný nádor X, se žalobkyně nijak konkrétně neléčila, pouze docházela na pravidelné kontroly magnetickou rezonancí, případně na rehabilitace, které spočívaly v X, maximálně brala léky na bolest X. Předložené lékařské zprávy žalovaný vyhodnotil tak, že nehovoří o žádných aktuálních zdravotních potížích, které by jí měly jakkoliv vážně ohrozit na životě v případě jejího návratu do vlasti, pouze opakují její předchozí tvrzení o problémech z roku 2007. I ve vlasti žalobkyně od roku 2009 až do svého vycestování žila naprosto samostatně a nemluvila o jakýchkoliv problémech, kromě toho, že jí dcera přispívala na léky na bolest hlavy, která by jí jinak neumožňovala samostatný život. Uvedené potvrzuje i fakt, tvrzený přímo žalobkyní, že pomáhá dceři v domácnosti a není tedy v její péči z důvodu nesamostatnosti nebo špatného zdravotního stavu. Aktuální lékařské zprávy o zdravotním stavu žalobkyně přitom vypovídají o stejných problémech, které měla žalobkyně po operaci ve vlasti v roce 2007 – X. Žalobkyně se s uvedenými potížemi nijak neléčí, pouze chodí na pravidelné kontroly na X a na rehabilitace, užívá analgetika na bolest. Z poslední lékařské zprávy ze dne 7. 7. 2020 vyplynulo, že je žalobkyně ve stabilizovaném stavu, doporučena byla interní dovyšetření, rehabilitace na X a užívání léků na bolest N. Žalovaný proto shrnul, že zdravotní stav žalobkyně je stabilizovaný a nezhoršuje se; její zdravotní problémy spojené s operací X nejsou řešitelné ani v ČR, žalobkyně netrpí žádným jiným závažným onemocněním, které by jí ohrožovalo na životě, nebo by vyžadovalo jakkoliv specializovanou a ve vlasti nedostupnou léčbu. Její zdravotní stav jí ani nebrání ve vycestování. Žalovaný též konstatoval, že na její zdravotní problémy jí byla poskytována zdravotní péče i ve vlasti, byť nemusela být na úrovni zdravotní péče v ČR. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pak rozhodně samo o sobě není, pokud cizinec pochází ze země s nižší úrovní zdravotnictví ve srovnání s ČR.

34. K posouzení splnění podmínek tzv. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu se žalovaný vyjadřoval na str. 11 až 13 napadeného rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by jí mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Pokud jde o hrozbu mučení či jiného nelidského nebo ponižujícího zacházení, žalovaný obecně uvedl, že vycházel „z judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Úmluvy“, žádnou konkrétní judikaturu však výslovně neoznačil. Žalovaný konstatoval, že důvodem odchozu žalobkyně z vlasti bylo čistě zajistit si zdravotní péči a péči její dcery v ČR, žádné problémy se státními orgány své vlasti však žalobkyně nikdy neměla, vycestovala na svůj vlastní cestovní pas, přes oficiální hraniční přechod, aniž by jí v tom kdokoliv bránil. Špatná ekonomická situace v její zemi původu ani nerozvinutý zdravotní systém, jako důsledky hospodářské krize země původu žalobkyně nijak žalobkyni přímo či bezprostředně po jejím návratu neohrožují nebezpečím mučení či nelidským nebo ponižujícím zacházením. Žalobkyně dle vlastních výpovědí nikdy dříve existenční problémy, vyjma horší dostupností zdravotní péče, ve vlasti neměla. Doložené lékařské zprávy pouze opakují předchozí zdravotní potíže žalobkyně v roce 2007 a 2009; žalobkyně až do svého vycestování žila zcela samostatně. Nad rámec již uvedeného žalovaný dále s odkazem na zprávu BAMF ze dne 3. 12. 2019 uvedl, že si je vědom politické krize v její vlasti, která je doprovázena rozsáhlými problémy se zásobováním, masovými protesty a stoupající kriminalitou, atd., avšak dle této zprávy není její vlast v každém ohledu policejním státem. Zopakoval, že žalobkyně nikdy neměla konkrétní problémy s tamními úřady, ani se nesetkala s represí ze strany bezpečnostních složek, ostatně v rámci řízení nikdy nezmínila, že by se jí tato krize dotkla nebo by trpěla nedostatkem potřeb nezbytných k životu. Z těchto důvodů žalovaný neshledal splnění podmínek pro udělení této formy ochrany.
35. K tomu soud uvádí následující. Z judikatury ESLP i NSS plyne, že ve velmi výjimečných případech lze vzhledem k závažným humanitárním důvodům dojít k závěru, že povinnost žadatele o mezinárodní ochranu vycestovat do země původu by mohla vést k porušení čl. 3 Úmluvy.
36. Původní judikatura vztahující se k otázce doplňkové ochrany z humanitárních důvodů stanovila velmi přísné podmínky pro její udělení. Žadatel o mezinárodní ochranu se musel ocitát takřka na pokraji smrti (např. AIDS v terminálním stadiu). Tento velmi přísný standard, zastávaný ESLP v rozsudcích ze dne 2. 5. 1997 ve věci *D. proti Spojenému království*, stížnost č. 30240/96, a ze dne 27. 5. 2008 ve věci *N. proti Spojenému království*, stížnost č. 26565/05, ESLP zmírnil v rozsudku ze dne 13. 12. 2016 ve věci *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10. Setrval sice na tom, že institut doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů musí zůstat vyhrazen pro velmi výjimečné případy, nikoliv však jen pro ty, v nichž je žadatel v době podání žádosti bezprostředně ohrožen na životě. Podle rozsudku ve věci *Paposhvili* jde i o případy vážně nemocných osob, „u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života“ (bod 183 rozsudku).
37. Je pravda, že žalovaný ve svém rozhodnutí nevzal rozsudek ve věci *Paposhvili* výslovně v potaz; na několika místech se sice dovolával „judikatury Evropského soudu pro lidská práva“, ale neoznačil konkrétní rozhodnutí. Určitě by bylo lepší, aby žalovaný v takové situaci konkrétně citoval judikáty, z nichž vychází; jinak ale nejde o vadu, kvůli níž by

rozhodnutí neobstálo. Podstatné pro tuto věc je, zda se žalovaný vypořádal s informacemi v podkladech pro své rozhodnutí tak, aby bylo zřejmé, jestli stěžovatelčina situace odpovídá závažnosti zdravotních potíží řešených ve věci *Paposhvili*.

38. Pro rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů jsou stěžejní tyto podklady a informace: 1) ty, které se týkají zdravotního stavu žadatele, a 2) ty o kvalitě a dostupnosti zdravotní péče a léků v zemi, kam by musel žadatel vycestovat. Z judikatury ESLP plyne, že je na žadateli, aby předložil důkazy pro to, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, neboť by se mu tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jeho vážnému zdravotnímu stavu (srov. bod 186 rozsudku *Paposhvili*). Informace o svém zdravotním stavu musí poskytnout žadatel v takové kvalitě, aby z nich bylo možné učinit závěr o tom, v jak závažném stavu se žadatel nachází a jaké riziko by pro něj představovaly samotná cesta do země původu i následné setrvání v ní. Na žalovaném je, aby tyto důkazy řádně posoudil a potvrdil či rozptýlil žadatelovy obavy, že se jeho zdravotní stav zásadně zhorší, tím, že si obstará dostatek informací o dostupnosti zdravotní péče v žadatelově zemi původu (obdobně bod 187 rozsudku *Paposhvili*).
39. Tomuto požadavku však dle názoru soudu žalovaný v dané věci nedostál. Materiály o zemi původu žalobkyně, které si žalovaný obstaral (viz bod 28. výše) totiž neobsahují dostatek informací o dostupnosti zdravotní péče v její vlasti, resp. ze stručné informace OAMP ze dne 20. 8. 2019 – Lidská práva v Bolívarovské republice Venezuela, vyplývá, že zdravotní systém ve vlasti žalobkyně zkolaboval a nadále kolabuje, např. častými výpadky elektřiny, v důsledku kterých dochází v nemocnicích ke zbytečným úmrtím pacientů. V některých oblastech se ukazuje nedostatek léků a zdravotní péče 60 až dokonce 100 % (viz str. 4 citovaného materiálu). Žalovaný ani tento stručný materiál pak žádným způsobem ve svém rozhodnutí nerefletoval, a nemohl tak dostatečně rozptýlit obavy žalobkyně z toho, že se její zdravotní stav v důsledku téměř nulové zdravotní péče po návratu do vlasti nezhorší. Z tohoto důvodu bylo nutné napadené rozhodnutí žalovaného zrušit, neboť skutkový stav věci byl zjištěn nedostatečně – žalovaný si neobstaral dostatek informací o zemi původu odpovídající individuálním okolnostem případu žalobkyně, přestože měl indicie z informace ze dne 20. 8. 2019, že systém zdravotní péče ve vlasti žalobkyně zkolaboval a potýká se závažnými dlouhodobými problémy, přičemž v případě žalobkyně je možné, že i při aktuálně stabilizovaném zdravotním stavu by po návratu do země původu mohla utrpět vážnou újmu v důsledku naprosto nefungujícího zdravotního systému.
40. Pokud žalovaný tyto informace neměl, nemohl být schopen dostatečně vyhodnotit splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

V. Závěr a náklady řízení

41. Soud z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení žalovaného váže právní názor krajského soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
42. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, avšak žádné náklady řízení neúčtovala, přičemž soud nemá povinnost žalobkyni dodatečně vyzývat ke specifikaci nákladů řízení, proto jí soud náhradu nákladů řízení proti

neúspěšnému žalovanému nepřiznal. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. prosince 2021

Mgr. Darina Michorová v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.